

ling van dit rapport en van het Engelse NICE, is dat alleen voor mensen met ernstige nachtelijke hypoglykemieën insuline glargine aan te bevelen is. Ik kan me niet voorstellen dat de 12 tot 24% van de

volwassen diabetespatiënten die in juli 2004 insuline glargine kreeg voorgeschreven dergelijke klachten heeft. Dat is wat er in mijn laatste zin staat. Venema maakt nergens duidelijk dat dit probleem een

dergelijke omvang heeft, zodat ik blijf denken dat reclame beter werkt dan evidence.

Joost Zaat

Cochrane-reviews

Gecombineerde orale anticonceptiva voor de behandeling van acne bij vrouwen

Arowojolu AO, Gallo MF, Grimes DA, Garner SE. *Combined oral contraceptive pills for treatment of acne (Cochrane Review)*. In: *The Cochrane Library, Issue 3*, 2004. Chichester: Wiley.

Achtergrond Acne is een veel voorkomende huidafwijking bij vrouwen. Er bestaat geen standaardbehandeling voor, maar orale anticonceptiva (OAC's) die oestrogeen en progestageen bevatten, worden vaak ter behandeling van acne aan vrouwen voorgeschreven.

Doel De effectiviteit bepalen van OAC's bij de behandeling van gezichtsacne, vergeleken met placebo of een andere actieve behandeling.

Methode en zoekstrategie In de elektronische databases van het Cochrane Skin Group Trials register, het centrale Cochrane Trials register, Medline, EMBASE, POPLINE, Biological Abstracts en LILACS werd gezocht naar trials over OAC's en acne. Verder werd de auteurs van trials gevraagd of zij nog trials kenden die niet gepubliceerd waren of die niet gevonden waren.

Resultaten In totaal zijn 21 trials geïncludeerd. Drie verschillende OAC's zijn in 5 trials met placebo vergeleken. In 15 trials zijn 9 verschillende OAC's onderling vergeleken. Eén trial vergeleek een OAC met een antibioticum.

Ten opzichte van placebo verminderden OAC's in alle 5 trials het aantal acnelaesies, ernst van de laesies en ervaren hinder.

De verschillen in effectiviteit tussen verschillende types OAC's en de doseringen

oestrogeen en progestageen waren minder duidelijk. OAC's met cyproteron (twee onderzoeken) of chlormadinon (in Nederland niet verkrijgbaar, één onderzoek) waren effectiever dan preparaten met levonorgestrel. Deze onderzoeken waren echter klein. Een OAC met cyproteron had een mogelijk beter effect dan één met desogestrel. De drie trials waarin deze twee middelen vergeleken werden, rapporteerden echter tegenstrijdige resultaten. Levonorgestrel liet iets betere acne-uitkomstmaten zien dan desogestrel in één trial, maar een tweede trial vond geen verschil tussen beide middelen

Conclusies De drie placebogecontroleerd onderzochte OAC's zijn effectief in het reduceren van zowel inflammatoire als niet-inflammatoire acnelaesies. Tussen de verschillende types OAC werden slechts kleine verschillen gevonden. Hoe OAC's zich verhouden tot andere acnebehandelingen is onduidelijk omdat deze vergelijkingen vrijwel niet gemaakt zijn.

Commentaar

Orale anticonceptiva zijn er in ons land niet voor geregistreerd, maar kunnen als bijwerking verbetering van acne geven. Bij de combinatie van het cyproteronacetaat met ethinylestradiol is het andersom; het is een acnemiddel met een anti-conceptief neveneffect.

Dit verschil lijkt onterecht, want de boodschap van deze Cochrane-review is dat alle OAC's ongeveer even effectief zijn ter vermindering van acne, en dat er weinig bewijs is dat cyproteron beter werkt dan andere progestagenen. Het verschil in effect is vooral theoretisch: cyproteron heeft een grotere androgene werking dan andere progestagenen. Het lijkt overi-

gens meer te gaan om een onvoldoende aangetoond dan om een aangetoond afwezig verschil in werkzaamheid.

De mogelijkheid dat OAC's acne ook kunnen verergeren lijkt in werkelijkheid mee te vallen. Men vond geen verschil tussen OAC en placebo in het aantal vrouwen dat stopte vanwege verergering van de acne. Wel stopten er meer vrouwen met de pil dan met placebo vanwege andere bijwerkingen.

Een praktisch punt is dat het maximale effect van OAC's meestal pas na ongeveer 9 maanden gezien wordt. Er is, zoals bij de meeste acnebehandelingen, veel geduld nodig.

Sander Koning

Antibioticaprofylaxe bij recidiverende cystitis bij vrouwen

Albert X, Huertas I, Pereiró II, Albert X, Huertas I, Pereiró II, Sanfelix J, Gosalbes V, Perrota C. *Antibiotics for preventing recurrent urinary tract infection in non-pregnant women (Cochrane Review)* In: *The Cochrane Library, Issue 3*, 2004. Chichester: Wiley.

Achtergrond Urineweginfecties komen bij vrouwen veel voor en naar schatting treden bij 20-30% van de vrouwen recidieven op. Het is een optie om aan vrouwen die regelmatig een recidief hebben continu een lage dosis van een antibioticum als profylaxe voor te schrijven.

Doel Vaststellen wat de effectiviteit is van profylaxe met antibiotica bij recidiverende urineweginfecties, zowel gedurende de profylaxe als na het stoppen daarvan, en in hoeverre hierbij bijwerkingen optreden.

Zoekstrategie en uitkomstmaten In alle grote databases werd gezocht naar RCT's